

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič
à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inzerati petič
vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod
velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

KAKO POMAGATI BREZPOSELNI

Važni sklepi konference predsednikov in šefov borz dela — Stališče delavstva

Ljubljana, 20. januarja.

Na konferenci predsednikov in šefov borz dela, ki se je vršila v prostorih Centralnega odbora za posredovanje dela dne 12. in 13. januarja so bili sprejeti sledeči sklepi:

Konferenca smatra, da obstoječi sistem organizacije službe posredovanja dela na široki samoupravni podlagi najbolj odgovarja prilikam in potrebam v državi. Zato je potrebno to samoupravo, vzporedno z konsolidacijo organizacije službe še krepiti in širiti.

Konferenca je mnenja, da je glavna naloga službe posredovanja dela organizacija posredovanja dela in stoji na stališču, da morajo borze dela v prvi vrsti razviti to panogo svojega delovanja.

Po statističnih podatkih SUZD se je število brezposelnih stalno, posebno leta 1931 silno večalo. Konferenca je mnenja, da sredstva, ki se zbirajo za borze dela na podlagi čl. 110. finančnega zakona za l. 1922/23 in naredbe ministra socialne politike Br. 10.810 iz l. 1922 izdaleka ne zadostujejo za uspešno podpiranje nezaposlenih. Zneski ki se po teh predpisih zbirajo in ki znašajo povprečno 18 milj. dinarjev, bi zadoščali komaj za podpiranje brezposelnih v normalnih razmerah. V današnji krizi je nujno potrebno, da se delavcem zagotovi stalna redna podpora. Glede na to in na nevarnost, da se bodo v bodočem letu radi silne gospodarske krize prispevki za borze dela zmanjšali, je nujno potrebno, da se poveča odstotek prispevka za borze dela na dvojno sedanjo višino.

Konferenca je mnenja, da so zbrane rezerve borz dela nezadostne za uspešno borbo proti brezposelnosti. Zato jih je treba porabiti za zidanje in vzdrževanje azilov in delavskih kuhinj, ki naj se ustanove v večjih industrijskih centrih, predvsem za one brezposelne delavce, ki nimajo družine in so brez stanovanja. Uporabiti rezervna sredstva borz dela za druge namene znači onemogočenje vsake uspešne akcije za prehrano in preskrbo brezposelnega delavstva.

Konferenca smatra, da je potrebno, da javne borze dela še nadalje izdajajo brezposelnim vsakemu brezposelnemu delavcu, ki je do podpore upravičen, ne glede na to, kje je bil delavec zavarovan. Povrnitev podpore naj se kot brezkoristna ukine.

Konferenca stoji na stališču, da morajo poleg delavcev in delodajalcev v fonde za brezposelnost prispevati tudi država, banovina in občine. Dotacija države mora znašati najmanj toliko, kolikor znaša prispevek delodajalcev in delavcev v dotičnem letu. Ta dotacija naj bi se v prvi vrsti uporabila za zidanje delavskih domov, s čimer bi se obenem podprla gradbena delavnost v državi. Uporabile naj bi se dotacije države, banovin in občin v smislu predpisov službe posredovanja dela preko javnih borz dela.

Bolja preskrba sezonskih delavcev je nujno potrebna. Zato je konferenca mnenja, da je treba podpirati sezonske delavce v času sezone enako kakor ostale delavce, pozimi pa po preteku 3 mesecev, ko je delavec prenehal delati. Do izredne podpore pa naj bi imeli sezonski delavci enako pravico, kakor ostali delavci.

Posredovanje dela za poljedelske delavce naj bi se po mnenju konference osredotočilo v borzah dela v Murški Soboti in Novem Sadu. Enako je potrebno da se organizira posredovanje dela za pomorske delavce.

Konferenca smatra dalje, da je potrebno, da tudi vse privatne posredovalnice v državi sodelujejo pri obstoječi organizaciji posredovanja dela.

Konferenca je mnenja, da je treba revizirati vsa izdana dovoljenja za zaposlitev inozemskih delavcev in to ona za krajši, kakor tudi za nedoločen čas. Obenem se mora izvršiti ocenitev vseh delodajalcev, ki zaposlujejo inozemske delavce.

Za one naše delavce, ki so zaposleni v inozemstvu, je potrebno, da se sklenejo z

državami, v katerih so zaposleni, tozadevne konvencije.

Končno smatra konferenca, da je potrebno, da se Centralni odbor za posredovanje dela razširi na ta način, da sodelujejo v njem strokovnjaki in predstavniki delavstva in poslodavcev. Obenem je potrebno, da se organizira v tem uradu statistična služba, ki bo omogočala publikacijo službenega glasila o posredovanju dela.

Kaj pravi delavstvo

Predstavniki delavstva na anketi o brezposelnosti osvajajo v načelu predloge ekspertov borz dela, posebno one, ki govorijo o povečanju pomoči brezposelnim delavcem in o izpolnitvi samouprave borz dela.

Predstavniki delavstva stoji na stališču, da morajo v fond za brezposelnost prispevati ne samo država, ampak tudi banke uprave in občine in da se s temi dotacijami ne more reševati vprašanje povečanja gradbene delavnosti in grajenja stanovanj, temveč da se morajo ta sredstva uporabiti za neposredno podpiranje brezposelnih delavcev. Za izvrševanje produktivnih del in za reševanje vprašanja stanovanj se morajo zbrati mnogo večja sredstva.

V pogledu sezonskih delavcev so delav-

ski predstavniki mnenja, da je potrebno zbirati za njih poseben fond v obliki prisilne štednje, iz katerega bi dobivali brezposelne podpore v času redne, vsakoletne brezposelnosti.

Vprašanje nameščenecv borz dela smatrajo predstavniki delavstva za zelo važno. Revidirati se morajo sedanji predpisi o uradništvu v tem smislu, da se omogoči nastanitev ljudi, ki imajo stvarno kvalifikacijo. Nujno potrebna je tudi vpostavitve središnje borze dela.

Predstavniki delavstva zahtevajo, da se za omiljenje brezposelnosti ukrene sledeče:

Zabraniti se mora vsako prekoračenje zakonito določenega delovnega časa; olajševati izseljevanje delavcev; preprečiti, da se zaposlujejo upokojeanci javnih ustanov v teh ustanovah v obliki honorarnih nameščenecv ali dnevniciarjev in sploh zabraniti vsako dvojno zaposlenje; podaljšati potrebno osnovno izobrazbo na šest let in regulirati vajeniško vprašanje.

Predstavniki delavstva izrecno poudarjajo potrebo sistematične gospodarske politike in ozdravljenosti financ javnih ustanov. V tem pravcu je potrebno predvsem, da se ukine žitni zakon, ker je socialno nepravilen, ekonomsko nezdružen in finančno neizdržljiv. Iz budgetov javnih ustanov se morajo črtati vsi neproduktivni iz-

datki. Izločenje kreditov za investicije iz teh budgetov smatrajo predstavniki delavstva za najposnejše, ker bi to brezposelnost samo neposredno in katastrofalno povečalo.

Delavski predstavniki zahtevajo, da se vzpostavi v svrhu izvedbe aktivne gospodarske politike gospodarski svet, v katerem naj bi bili zastopani tudi delavski predstavniki.

Brezposelnost v dravski banovini

Kako velika je brezposelnost v Sloveniji, je pač najbolj razvidno iz statistike, ki jo vodi borza dela v Ljubljani v Murški Soboti. Seveda ta statistika ne da niti približno točne slike pravega stanja brezposelnosti v Sloveniji, gotovo pa je, da je danes brez kruha in zaslužka v vsej dravski banovini najmanj 35.000 ljudi. To je gotovo ogromno število, zlasti če upoštevamo število prebivalstva dravske banovine.

Po zadnji statistiki je v Ljubljani pri borzi dela prijavljenih 2087 brezposelnih, in sicer 1252 moških in 835 žensk. Gotovo pa je, da je v Ljubljani najmanj 4000 brezposelnih, kajti mnogo se jih ne prijavi, mnogo jih ne ve za urad, drugi se pa naravnost zneirajo lokala, ki gotovo ni primeren za prostore borze dela.

V Mariboru je 1133 brezposelnih, od teh 248 moških in 185 žensk, v Celju 850 brezposelnih, od teh 624 moških in 226 žensk, v Murški Soboti pa 136, od teh 125 moških in 11 žensk. Seveda velja statistika za Murško Soboto v glavnem za kvalificirano delavstvo, kajti v Prekmurju je več tisoč sezonskih in poljskih delavcev brez posla.

Odgovor Amerike: NE!

Amerika odklanja podaljšanje Hooverovega moratorija in sporoča, da Evropa pri reševanju reparacijskega problema ne sme računati na sodelovanje Amerike

Pariz, 20. jan. Odklonitev podaljšanja moratorija s strani Amerike v tujakšnih krogih ni presenetljiva. Kaj bo storila Francija dalje, še ni znano. V kaki smeri pa se bo gibal njena nadaljnja akcija, pa se da precej jasno sklepati iz pisma »Excelsiora«, ki povdarja, da odgovor Zedinjenih držav ne pušča nobenega dvoma več glede možnosti podaljšanja moratorija za nemška reparacijska plačila. List meni, da bi bilo absurdno, če bi se Nemčiji dovolila nova odgoditev plačil, a šele nato bi evropski dolžniki Amerike prosili za podaljšanje moratorija za svoje dolgeve. Zato je najbolje, če se ostane pri tem, kar je in počaka, dokler Amerika ne bo uvidela, v kak položaj spravlja s svojim nepopravljivim stališčem ne samo Evropo, marveč tudi Ameriko. Evropa brez Amerike se ne more razviti in konsolidirati, prav tako pa tudi Amerika brez evropske-

ga trga ne bo doživela lepših časov.

Pariz, 20. jan. Ministrski predsednik Laval je po francoskem poslaniku v Washingtonu izvršil demarš pri ameriških Zedinjenih državah ter zahteval, naj se Amerika jasno izjavi glede podaljšanja Hooverovega moratorija in končne ureditve reparacij in vojnih dolgov. V demaršu povdarja Laval v imenu francoske vlade, da ni mogoče rešiti reparacijskega problema, dokler ameriška vlada jasno ne pove, ali je pripravljena sorazmerno z znižanjem reparacij črtati tudi vojne dolgeve.

Danes je ameriška vlada po svojem poslaniku v Parizu izročila odgovor na to demarš. Ameriška vlada v odgovoru izjavlja, da ne more obljubiti ali dati pristanka na podaljšanje Hooverovega moratorija, ker so voditelji ameriških strank v Beli hiši odsvetovali ter resno svarili pred podaljša-

njem moratorija. Evropa mora rešiti reparacijski problem brez sodelovanja Amerike. Predsednik Zedinjenih držav je moral upoštevati ameriško javno mnenje, ki je zelo hladno sprejelo francosko pobudo za podaljšanje moratorija. Amerika se ne more odreči vojnim dolgovom, ker bi to znatno obremenilo ameriško gospodarstvo, na drugi strani pa smatra, da evropske žave, ki dolgujejo Ameriki, med njimi zlasti Francija, lahko plačajo svoje dolgeve.

V ostalem pa prevladuje v Ameriki mnenje, da ni združljivo s kampanjo, ki jo vodijo zlasti nekatere evropske države proti Ameriki, zahtevati istočasno od Amerike ugodnosti. Naposled pa vztraja Amerika slej ko prej na svojem znanem stališču, da se reparacijski problem ne sme vezati z vprašanjem vojnih dolgov.

Laval pred zbornico

Nova Lavalova vlada hoče nadaljevati dosedanje politiko miru in mednarodnega zblíževanja — Reparacije in razorožitev

Pariz, 20. jan. Včeraj popoldne se je nova Lavalova vlada predstavila zbornici in senatu. V zbornici je prečital vladno deklaracijo ministrski predsednik Laval sam, v senatu pa pravosodni minister Berard.

Vlada povdarja v svoji deklaraciji uvodoma, da hoče nadaljevati dosedanje politiko miru, ki jo odobrava ves francoski narod. Kar se tiče reparacij, deklaracija naglašja, da Francija ne more sprejeti nobene rešitve, ki bi kršila francoske pravice in ki bi pomenila uničenje mednarodnih pogodb. Francoska vlada slej ko prej vztraja na tem, da se vse sklenjene mednarodne pogodbe spoštujejo, pripravljene pa je pogajati se o znižanju reparacijskih bremen, ako istočasno tudi one države, katerim dolguje Francija, znižajo dolgeve. V razorožitvenem vprašanju bo Francija vztrajala na svojem že ponovno obrazloženem stališču, da more pristati na razorožitev samo v toliko, v kolikor ta razorožitev ne bi ogrozila varnosti Francije.

Pariz, 20. jan. V debati o vladni deklaraciji je prvi govoril poslanec Ledoux (radikal), ki je izjavil, da novi vladi ne more zaupati. Socialist Brossard je izjavil, da se je vlada očitno-

no udala iluziji, da Francije gospodarska kriza ne bo zadela. Danes takšnega mnenja ne more nihče več vzdržati. Brossard je izjavil, da Maginotova smrt nikakor ne bi bila morala imeti za posledico ostavke celokupne vlade. Zato se zdi, da je Laval mislil le na to, da bi se vrnil v vlado brez Brianda. Nato je govornik med frenetičnim odobravanjem dveh tretjih zbornice izrekel polno priznanja za Briandovo politično delovanje. Poslanec Louis Martin je vzkliznil: »Danes je izginila oseba Brianda, jutri pa bo izginila njegova politika.« Brossard: »Večina kaže danes svoje pravo lice! Toda mirna politika je v reakcionarno večino nemogoča. Ministrski predsednik Laval mora izjaviti, ali hoče dejansko uničiti Briandovo delo.«

Nato je nastopil socialistični vodja Leon Blum, ki je vprašal vlado glede bližnjih konferenc in izjavil, da vlada izjav državnega kancelarja dr. Brüninga ne sme gledati z naočniki časopisnih komentarjev, temveč mora vprašati, ali ni bila dana istočasno francoskemu in angleškemu poslaniku. Državni kancelar je načeloma sklepal z začasne plačilne nezmožnosti Nemčije nad končnovetjavno. Zanj in za

Nemčijo je reparacijsko vprašanje urejeno. Med opetovanimi protesti sredine in desnice je vprašal Leon Blum, ali so razne vlade v Franciji storile vse, da bi podpre republikanske in demokratične elemente v Nemčiji. Če se Francija oklepa črk svojih pravic, podpira s tem Hitlerjevo propagando. Blumova izjavljana so opetovano prekinjali desničarski poslanci. Blum je menil, da je treba spor, ali je Nemčija že plačala stroške za obnovo, predložiti mednarodnemu razsodišču. (Živahni protesti na desnici.) Pravice do reparacijskih upnikov od Nemčije so upravičene. Toda od Nemčije zaradi sedanjega položaja ni mogoče dobiti plačil. Ali se hoče vlada morda vrniti k politiki pritiska in zastavnin? Govornik noče, da bi Youngov načrt propadel enostransko, toda ravno tako noče, da bi bil komurkoli vsiljen. Blum nastopa za francosko tezo, da se Ameriki ne sme nič plačati, dokler Francija ne bo dobila denarja od Nemčije. Glede razorožitvenega problema je bil Leon Blum mnenja, da se Franciji ne bo izplačalo poslati delegate na razorožitveno konferenco, če bo vztrajala na tezi, ki jo razvija v svoji spomenici. Francija bo tamkaj ostala izolirana ne samo politično, temveč tudi intelektualno. H koncu je Blum stavil vladi vprašanje, ali namerava nadaljevati Briandovo politiko.

Ko je hotel poseči v debato Louis Marin, so pričeli socialisti razbijati po klopih.

Debata je bila nato sporazumno z vlado odgodena

V španiji zopet vre

Pariz, 20. januarja. g. Iz Španije prihajajo vznemirljive vesti, ki poročajo o naraščanju radikalno revolucionarnega pokreta. V premočnem revirju okoli Sigeše je izbruhnila politična stavka. Okoli tisoč stavkajočih je razorožilo civilno gardo. V mestu Bergasu so tekstilni delavci nehali delati in priredili demonstracije po mestu, pri čimer so izropali številne trgovine z živil. Tudi v Barceloni traja stavka tekstilnih delavcev in šoferjev dalje. Po vsej državi razvijajo revolucionarne organizacije živahno propagando z namenom, da bi proglasile splošno politično stavko.

Madrid, 20. januarja. AA. Iz Bilbae poročajo, da se neredi nadaljujejo. Demonstranti so poskušali napasti redakcije katoliških in tradicionalističnih listov ter zažgali katoliški samostan. Demonstracije so se razvile posebno pred tradicionalističnim klubom in še trajajo. Prišlo je večkrat do spopada med demonstranti in policijo. Barcelona, 20. januarja. AA. V premočnem revirju Figols je izbruhnila stavka revolucionarnega značaja. 600 stavkajočih delavcev je razorožilo državljansko gardo in naskočilo orožništvo, ki se je moralo umakniti v svoje vojašnice, dokler ne dobi pomoči.

Tudi v Bergiju je prišlo do izgrediv. Tamkajšnji tekstilni delavci so napovedali stavko in oplenili nekatere trgovine z življenjskimi potrebščinami.

Madrid, 20. januarja. AA. Iz Barcelone poročajo, da je stopilo 3600 šoferjev mestnih taksometrov v stavko v znak protesta proti sklepu občinskega odbora o unifikaciji tarif.

Bivša cerkev — protiverski muzej

Moskva, 20. januarja. AA. Starodavna kazanska saborna cerkev v Leningradu bo pretvorjena v velikanski protiverski muzej. Pri ustvarjanju tega muzeja bodo sodelovale najboljše moči znanstvene akademije in drugih javnih ustanov.

Francoska delegacija za razorožitveno konferenco

Pariz, 20. januarja. Na včerajšnji seji ministrskega sveta je bila končno veljavno sestavljena francoska delegacija za razorožitveno konferenco. Delegacijo bo vodil vojni minister Tardieu, kot njegov namestnik pa bo šel v Zenevo senator Paul Boncour. Dalje bodo člani delegacije monarhiški minister Dumond, zrakoplovni minister Dumesnil in kolonijalni minister Raynaud ter predsednik armadne komisije v zbornici Fabry. Tehnični strokovnjaki za konferenco bodo določeni pozneje.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 20. januarja. AA. Vremensko poročilo direktorije državnih železnic v Ljubljani po stanju ob 8. jutraj: Bistrica-Bohinjsko jezero — 2, oblačno, snega 18 cm, Brežice — 2, oblačno, Celje — 1, oblačno, Dravograd-Moča — 3, oblačno, snega 8 cm, Jesenice — 2, oblačno, snega 12 cm, Kamnik — 1, megla, snega 1 cm, Kranjska gora — 3, jasno, snega 35 cm, Kočevje — 2, oblačno, Kotoriba — 2, oblačno, snega ni, Ljubljana g. k. — 1, oblačno, Ljutomer — 2, oblačno, Maribor g. k. — 3, oblačno, snega 5 cm, Novo mesto 0, megla, snega 15 cm, St. Janž na Dolenjskem — 1, oblačno, snega 2 cm, Trzin — 1, oblačno, Rakek — 3, oblačno.

Ljubljana, 20. jan. Davi je prejel JZSS iz raznih krajev Gorenjske poročila, da sneži in da povsod naletava suh sneg prišče in da je smuka idealna. Rateče-Planica — 2, sneži, sever, 5 cm svežega prišča. S staro podlago skupaj 35 cm snega. Smuka idealna. Bohinjska Bistrica — 1, 15 cm, snega, sneži, prišče, smuka idealna. Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru: 30 cm snega, prišče, smuka idealna. Kranjska gora: barometer 774, — 3, sneži, 2 cm prišča na podlago 40 cm snega, smuka idealna, skalnica uporabljiva, sankališče uporabno. Izgledi za nedeljo odlični.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 2263.06 — 2269.90, Bruselj 783.21 — 785.57, Curih 1097.25 do 1100.55, London 193.81 — 195.41, New York 569.98 — 561.98, Pariz 221.23 — 221.89, Praga 166.56 — 167.06, Trst 281.54 — 283.94.

INOZEMSKA BORZA

Curih: Beograd 9.10, Pariz 20.16 1/4, London 17.70, New York 512.50, Bruselj 71.40, Milan 26.75, Madrid 43.35, Amsterdam 206.20, Berlin 120.80, Sofija 3.71, Praga 15.18, Varšava 57.35, Bukarešta 8.06.

Feliks Bressart

sijajni komik iz filmov »Gospodična tajnica« in »Nedolžni Jakob«, Vas bo sijajno zabaval v svoji novi šalogrami

Pisarniški ravnatelj

Pride! Pride!

Bilanca dela sokolskega Tabora

24. redni občni zbor ene prvih naših sokolskih postojank

Ljubljana, 20. januarja. Sredi je polagal Sokol I. Ljubljani račun o svojem delu v preteklem letu. Občni zbor je pokazal, da je Tabor ena prvih sokolskih postojank, tabor našega sokolstva — po svoji delavnosti in po uspehih. Zborovanje je bilo dobro obiskano.

Poročilo staroste

Starosta br. inž. L. Bevc je otvoril 24. redni občni zbor, ugotovil sklepčnost, imenoval zapisničarja in predlagal dva overovatelja zapisnika ter pozdravi navzočega načelnika SKJ br. Bajžerja, župnega starosta br. Dr. Pipenbacherja in starostu Ljubljanskega Sokola br. Kajžerja, brata Čebularja in Stravsarja ter vse ostale.

V uvodu svojega poročila je starosta spregovoril nekaj krasnih programatičnih besed, povdarjajoč da ima sokolstvo že od nekdaj zapisano na svojem praporu in prvi vrsti slovenski program in da sta mu pri izpolnjevanju in zasledovanju nacionalnega programa srečna usoda ter napredek domovine v ospredju aktivnega zanimanja. Spominjal se je nedavno umrlega staroste SSZ in COS br. Dr. J. Scheinerja, čigar spomin so počastili prisotni, naglašal je njegove neprecenljive zasluge ter pomen njegovega dela.

Savez SKJ je predlagal pozdravno brzojavko in prav tako župni upravi; predlog so zborovalci sprejeli z odobravanjem.

V predsedniškem poročilu je omenil vse važnejše društvene dogodke, ki jih ni bilo lani malo. Bilo je lepih praznikov, impozantnih proslav, pa globoka pijaletna svečanost, odkritje spomenika br. T. Maleju. Proslavljali so lep jubilej 10letnega dela poštvalnih mladinskih vodnikov, s. M. Kržetovec in br. T. Gorjanca, v septembru so imeli v svoji sredi svojega največjega dobrotnika ter prijatelja br. V. Štepaneka, 15. novembra so se javno oddolžili vsem činiteljem, predvsem COS, Mestni hranilnici Ljubljanski banki upravi in mestni občini, ki so pripomogli, da je bila glavna etapa sanacijske akcije Tabora srečno zaključena.

Spominjal se je tudi med letom umrlih članov in članic, ki so njih spomin prisotni počastili, nato je pa našel še nekatere druge važnejše dogodke.

Govoril je tudi o nalogah, ki čakajo bodočo društveno upravo, da dostojno proslavi 25letnico društvenega obstoja in proslavo 100letnice Tyrševega rojstva.

Končno se je starosta zahvalil naprednemu časopisju za naklonjenost ter prošil, naj ostane Taboru še nadalje naklonjeno.

Tajniško poročilo

Ko je prosvetar br. V. Iskra prečital Savezno poslanico, je podal br. tajnik J. Tratar temeljito poročilo v prijetnem, od časa do časa v segavem tonu.

Uprava je imela 11 rednih sej, 2 slavnostni in eno izredno sejo. Pisarniškega dela je bilo ogromno, saj izkazuje vložni zapisnik 1015 vlog, med katere niso vštete okrožnice, obvestila itd. Uprava pa ni delala samo doma, temveč se je po zastopstvih udeleževala nastopov, prireditve in slavnosti bratskih društev in drugih slavnosti.

Skozi vse se je pa kot rdeča nit vlekla skrb za sanacijo Tabora. Bilo je nešteto truda in črnih skrbi, končno se je pa vendar obrnilo vse na bolje. Mestna hranilnica je podajala rok in tudi iz Prage je prispela pravačasno pomoč.

Tajnik je natančno opisal vse obširno delo, ki ga je starosta omenil splošno, bavil se je pa tudi z vsem ostalim društvenim udejstvovanjem.

Na seji junija so sklenili, da bodo oddajali vso najemnino Mestni hranilnici v odplačilo obresti. Za odkritje spomenika br. Maleju so določili 19. julij. Grob brata Maleja je prevzelo julija društvo in stalno oskrbo in sklenilo vse potrebno, da dobiva Malejeva mati redno podporo.

Poleti je bil naraščaj na letovišču ob Kolpi pri Metliki. Ob odkritju kraljevega spomenika se je udeležilo številno članstvo obhoda s svojo godbo, pa tudi sicer so posodili brezplačno za slavnostne predstave inventar (stole) ter tako gnotno prispevali za slavnostne prireditve.

Za stradalajoče brate Mostarske župe je društvo oddalo 30 kosov blaga in 2950 Din, prispevalo pa je tudi za Belokrajino.

Odkritja spomenika dr. Žerjavu se je društvo udeležilo oficijelno in sodelovala je društvena godba. 1. novembra je bila običajna vsakoletna komemoracija za med letom umrle člane.

Ena najlepših društvenih proslav je bila slavnostna proslava sanacije Tabora 15. novembra, ki so se je tudi udeležili mnogi odlični gostje.

Slovesno je društvo tudi proslavilo 1. december. O Miklavžu je napravilo veselje mladim in starim z miklavževanjem, kot pač zna takšne prireditve pritežati najbolj Tabor. 22. decembra je uprava sklepala o proračunu. Tajnik je naglašal, da je takšna seja najneprijetnejša, češ, saj veste, kako je, ta predlaga, no, drugi ono, končno pa pride računovodja ter črta brezobzirno vseprek.

Končno je tajnik pošteno, kot v resnici zasluži, pohvalil gospodarja br. Vrečarja, ki ima izmed funkcionarjev skoraj največ dela in skrbi. Zlasti pozimi, ko oddaja društvene prostore za razne prireditve. Od 10. januarja naprej je trajala pol leta prednjaška šola na Taboru. Vedno mora skrbeti gospodar, da je vsem ustreženo in sploh je težko voditi vse tako vzorno, saj je Tabor veliko poslopje.

Poleg gospodarja se prav poštvalno

tudi udeležujejo člani prireditvenega odseka. Ta odsek je sodeloval pri mnogih domačih pa tudi pri tujih prireditvah.

Društvo šteje 1680 članstva, 992 članov, 312 članic, 136 naraščaja in 240 dece. Končno je tajnik pozival članstvo, da se živo oprime dela, da se bo društvo lahko ponašalo še z lepšimi uspehi.

Poročilo načelnika

Najobširnejše poročilo, pa tudi krasno, je podal načelnik St. Vidmar, iz katerega veje velika ljubezen do sokolstva in Tabora ter je njegovo poročilo zapustilo najgloblji vtis, zlasti še, ker se je poslovlil od prednjaškega zbora kot načelnik zaradi prezaposlenosti.

Moški prednjaški zbor šteje 20 članov. Pri župni orodni tekmi je dosegel br. J. Sket v višjem odd. IV. mesto, v srednjem odd. je dosegla taborska vrsta III. mesto, br. St. Pirce je pa zavzel kot posameznik I. mesto. V nižjem oddelku je bila taborska vrsta II. Moški naraščaj je dosegel kot vrsta v višjem oddelku II. mesto.

Maja je priredil vodnik br. Prosenec več izletov. 7. junija je bil društveni javni nastop, toda v dvorani zaradi slabega vremena; zato so morali tudi reducirati program. Nastop je pa kljub vsemu v vseh točkah dosegel uspeh.

Julija so odposlali naraščaj za 5 tednov na letovišče pod vodstvom br. Prosenca. Prednjaški zbor je poskrbel kritje za letovanje sam. Nekaj denarja so nabrali pri društvenih dobrotnikih, živila pa pri naših zavednih trgovcih.

Vodnik Prosenec je predal v preteklem letu načelniku četo 31 naraščajnikov.

Članstva je telovadilo lani v 143 telovadnih urah 8877, povprečno 62 na uro. Mnogo telovadcev je bilo, ki niso zamudili skoraj nobene telovadne ure, za zgled pa sta brata Prosenec in Nahlik, ki nista zamudila nobene telovadne ure.

Naraščaja je telovadilo v 143 telovadnih urah 11.109, povprečno 77 na uro.

Deco je vodil br. Gorjanc. Moška deca je imela 72 ur s skupnim obiskom 7128 dečkov, povprečno 99 na uro.

Delovanje prednjaškega zbora je bilo omejeno na delo v telovadnici. Mišl seveda na vsesokolski zlet v Pragi in ker se zaveda, da bi društvo težko kaj pridlo prispevalo za odpravo, je osnoval svojo hranilnico na pobudo br. Prosenca. Zbrali so že 29.052 Din na 168 hranilnih knjižic.

Tudi mladinski odsek, ki se je osnoval jeseni, vodi br. Prosenec. Imel je že 3 seje. Priredil je Miklavžev večer za otroke, proslavo 1. decembra, ki je bila v lutkovni dvorani z nagovorom in igro in s pripovedovanjem pravljic. Aprila bo ta odsek priredil mladinsko akademijo, uvedel bo redno mesečno pripovedovanje pravljic itd. Kot vidimo, je Prosenecovo delo res ogromno.

Načelnik je še poročal o zborovih knjižnic, ki šteje nad 500 knjig in mnogo časopisov. Njegovemu poročilu je sledil nenehajoči aplavz.

Poročilo načelnice

Poročilo načelnice je podala s. M. Kržetova.

Članice je telovadilo v 91 telovadnih urah 3471, povprečno 38 na uro, ženskega naraščaja v 91 telovadnih urah 3335, povprečno 36 na uro, ženske dece v 62 urah 4004, povprečno 64 na uro.

Poleg rednih telovadnih ur so imele še mnogo izrednih.

Druga poročila

Poročila prosvetnega in obenem lutkovnega odseka ter Simon Gregorčičeve in Ignac Gruntarjeve knjižnice je podal br. prosvetar V. Iskra.

V zadnjih letih je stopilo v društvo mnogo članstva, ki ga je pa treba pritegniti k ožjemu sokolskemu delu, kar je prosvetar posebno naglašal, in da je najboljši Sokol tisti, ki gre skozi telovadnico. V tem smislu so tudi imeli številni bratje nagovore v telovadnici ob raznih prilikah.

Prosvetar je dejal da Tabor zdaj odgovarja namenu, zaradi katerega je bil zidan s podporo sokolstvu naklonjene javnosti in da se mora razvijati še v bodoče v tej smeri, da postane pravo duhovno središče v tem delu Ljubljane. Dom je sokolski in mora služiti ljudstvu.

Pozival je članstvo, da se naj bolj oprime sokolskega tiska in po možnosti sodeluje pri njem.

Knjižnični odbor se je sestel trikrat k sejam. Knjižnica je poslovala 96 poslovnih dni; posodila je 590 odjemalcem 1821 knjig. Knjižnica deluje bolj slabo, ker je skrita na dvorišču, pa tudi članstvo se premalo zanima za njo.

Lutkovni odsek je priredil 13 predstav. Izveščal je skupino članov in članic Sokola IV, ki je nastopila dvakrat na Taboru. Oder je vzorno urejen in si ga hodijo ogledovat prosvetarji iz raznih krajev.

Godbeni odsek se deli na pihalno godbo in orkester, pri prvi je 47 članov, pri orkestru pa 22. Pihalna godba je imela 106 skupnih vaj s skupnim obiskom 2964 sodelujočih. Odsek je nastopil javno 92-krat. Dohodkov je imel 37.840 Din, izdatkov pa 37.787 Din.

Poročilo računovodje je podal podstarosta br. Marolt. Poročilo se deli na dva dela, na račun izgube in dobička in na bilanco. Skupna vsota dobička ali izgube znaša 907.773 Din. Društvena aktiva, znaša 6.928.911 Din, društveno premoženje pa po odšteti pasivi 2.729.354 Din.

Proračun za l. 1932 predvideva 313.540 Din dohodkov in 346.960 rednih izdatkov.

Poročilo nadzorstvenega odbora je podal predsednik br. Dr. J. Kunc in predlagal absolutorij odboru. Predlog je bil z odobravanjem sprejet.

Volitve

Končno je predsednik kandidacijskega odbora br. Dermelj predlagal v izvolitev naslednjo kandidatno listo, ki je bila soglasno sprejeta:

Inž. Bevc Ladislav, starosta; Turk Josip, prvi namestnik staroste; profesor Marolt Nande, drugi namestnik staroste; Medić Fran, tretji namestnik staroste; Lubej Lojze, načelnik; Sket Janko, prvi namestnik načelnika; Porenta Ivan, drugi namestnik načelnika; Jordan Herma, načelnica; Krže Mica, prva namestnica načelnice; Podpac Marta, druga namestnica načelnice; Iskra Vekoslav, prosvetar; Tratar Jože, tajnik in Ropič Edo, praporščak. Člani uprave: Zavrnšek Rudl, statističar; Rebec Fran, blagajnik; Lozej Janez, računovodja; Vrečar Fran, gospodar; Jerb Fran, zapisnikar; prof. Aplenc Rihard, namestnik tajnika; Cotar Anton, namestnik statističarja in Urbas Miroslav, Ropič Avgust in Hribar Adolf. Namestniki

članov uprave: Kraigher Fran, namestnik gospodarja; Sedej Lado, namestnik blagajnika; Kraigher Jurij, namestnik računovodje; Tkačev Marija, namestnica zapisničarja in Turk Rajko, Zupančič Polde, Flegar Stane, Stražar Silva, Čenčur Olga in Kobal Branko. Nadzorni odbor: dr. Kunc Josip; inž. Zavrnšek Jože; Jeretina Josip; Majcen Fran in Bačnar Filip. Namestniki nadzornega odbora: Lovšin Evgen; Tkačev Fedor; Smrkolj Albin; Rak Drago in Prosenec Ivan. Razsodišče: Janša Josip; dr. Kuhar Andrej; dr. Strasser Vinko; dr. Rape Stane in Dermelj Ljubo. Namestniki razsodišča: Erbežnik Ivan; Požar Ladislav in Podgornik Ivan. Predsedniki odsekov: Vrečar Fran, gospodarski odsek; Ropič Avgust, prireditveni odsek; Tratar Jože, knjižnični odsek; Zidar Josi, lutkovni odsek in Sirk Fran, godbeni odsek.

Pred zaključkom skupščine je spregovoril župni starosta br. Dr. Pipenbacher, zahvaljujoč se za pozdrave ter je pozdravil društvo v imenu župe izražajoč veselje nad krasnimi uspehi. Starosta inž. Bevc se mu je zahvalil in vsem prisotnim za udeležbo ter zaključil zborovanje.

Zagoneten zločin, smrtna nesreča, napad in pretep

Neznan obešenec pod kozolcem — Kap ga je zadela — Dva junaka nasilja

Dobrova pri Ljubljani, 20. jan.

Sredi okrog pol 9. je pričelo rdeči nebo v smeri proti Viču in videti je bilo, da neke na Viču ali v bližnji okolici gori. Res je izbruhnil ogenj v kozolec posestnika Antona Dolinarja, po domače Kocijana v Kozarjah, občina Dobrova. Kozolec, ki stoji ob Gradaščici, je bil poln sena in je bil hipoma v plamenih. Na pomoč so takoj prihiteli gasilci iz Kozarij, z Dobrove, Viča in Brda in takoj stopili v akcijo. Posrečilo se jim je sicer ogenj omejiti, vendar je kozolec z vsa zalogo vred pogorel, ostalo je samo ožgano tramovje.

Ko so gasilci začeli razkopavati ožgano tramovje, se jim je nudil grozen prizor. Na tramovju je visel obešen neznan moški, njegovo truplo je bilo deloma že zognjeno, zgoreli sta mu tudi obe nogi. Truplo so sneli in prepeljali v mrtvašnico na Dobrovo.

Kdo je neznanec, še niso ugotovili. Baje gre za nekega mladeniča z Brda. O zadevi so bili že sredi obveščeni orožniki, ki so uvedli preiskavo. Ni izključeno, da je nesrečni mladenič postal žrtev zločina, mogoče je pa tudi, da je zažgal in se obesil na kozolec.

Skoda je precej velika, a Dolinar je bil zavarovan za 40.000 Din pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

★

Ljubljana, 20. januarja.

Slambergerjevo rodbino, stanujočo v Rožni dolini, cesta VI, št. 43, je davi za del težak udarec. Neizpročna usoda je ženi in trem otročičem izrgala moža in rednika, 49letnega Franca Slambergerja, zidarja v kemični tovarni v Mostah.

Kakor običajno, je tudi davi Slamberger zgodaj vstal, sedel na kolo in se odpravil v službo v kemično tovarno v Mostah. Ko je privozil na Kongresni trg, je na vogalu blizu Obrtne banke nenadoma s kolesom vred padel na pločnik naravnost na glavo in oblekal nezavesten. Mimoidoč so o nesreči obvestili na Marjinem trgu službojočega stražnika g. Zorca, ta je pa telefonično obvestil reševalno postajo.

Slambergerja, ki je imel neznatno krvavečo rano na glavi, so naložili na avto in prepeljali v bolnico, toda že med prevozom je umrl. Truplo so prepeljali v Mestni dom in obvestili uradnega zdravniška dr. Miša. Ta je ugotovil, da je nesrečnega Slambergerja zadela kap.

Reševalna postaja je pozvala v Mestni dom pokojnikovo ženo. Ta je izpovedala, da je bil mož zadnje čase zelo potr, ker mu je grozila redukcija v tovarni. Pokoj-

nikovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Križu.

V zvezi s tragičnim dogodkom smo se obrnili na vodstvo kemične tovarne v Mostah, kaj je resnice na govorih o redukciji delavstva. Tovarniško vodstvo izjavlja, da je zaradi pomanjkanja naročil iz inozemstva prisiljeno zmanjšati produkcijo. Zato bo tovarna obratovala v skrajnem obsegu, kar zadostuje za kritje domačega konsuma. Seveda je s tem v prvi vrsti prizadeto delavstvo. Tovarna je morala odpovedati delo okrog 50 delavcem, ki ostanejo brez zaslužka. Med prizadetimi je bil tudi pokojni Slamberger, ki je sicer še hodil v službo, a bi bil že prihodnji teden odpušen.

★

V Rožni dolini je bil sredi okrog 18. izvršen surov napad, katerega žrtev je postala 23letna služkinja Angela Basnerjeva, uslužbena pri stranki Samida na Cesti II. Dekle je neslo na pošto pismo, blizu Končanove gostilne se ji je pa pridružil neki približno 35letni moški, in jo nagovoril. Silil je vanjo, dekletu je pa bila njegova vsiljivost zoperna in je vinjenega možakarja pahnila od sebe. Tedaj je pljani moški zakričal: »Čakaj, hudič, bom videl, ali boš šla, ali ne!« Še predno se je dekletu zavedlo, je potegnil nož in jo dvakrat sunil v prsa, nato je pa pobegnil. Ranjena Angela je imela še toliko moči, da je odšla domov, kjer je legla v posteljo. Samidovi so obvestili policijo, ta je pozvala reševalno postajo, nakar je bila Basnerjeva prepeljana v bolnico. Njene poškodbe niso nevarne in bo lahko še danes bolnico zapustila.

Policija je v zvezi z napadom prišla nekega moškega, ki je okrog 18.30 bežal po železniškem tiru z Viča proti Ljubljani. Danes bo osumljenec konfrontiran z Basnerjevo, da ugotovi, če je identičen z napadalcem.

★

V dalmatinskem vinotoku v Askerčevi ulici je bila zbrana sredi okrog 20. večja družba pivcev, med njimi tudi delavec Ivan Robida in bivši polr Pavel Tepina. Nenadoma je med njima nastal prepri. Robida je vstal in zapustil lokal. Takoj nato je za njim odhitel Tepina, ga dohitel in ga udaril s nekim topim predmetom tako močno po glavi, da se je Robida nezavesten zgrudil. Napadalec mu je prizadel krvavečo rano na čelu in so morali pozvati reševalno postajo na pomoč. Robido so prepeljali v bolnico, k sreči je pa njegova poškodba lažja značaja. Tepina je bil aretiran, pozneje pa izpuščen.

občudovala že na veleselnju. Tudi ing. arch. Herman Hus objavila omaro za knjige in spise ter jedilno mizo, ing. arch. Fatur, Kos in Platner tudi nekaj skic za notranjo opremo. Večji del te številke zavzemajo oris raznih del najbolj znanih arhitektov iz Zagreba, Beograda in drugih krajev, za našo javnost je pa posebno zanimiva osnovna šola v Sarajevu po načrtih arch. Mate Bajlona, prav tako so pa poučni tudi ing. arch. Armande projekti za hotel v Splitu, ing. arch. Antolčić načrti za velik higijski zavod v Banjaluki. Ljubljancem bodo pa primerjali malo tramvajsko upravo in čakalnice v Sarajevu, delo arch. Baylona, ter arch. Ulricha tloris kolodvora v Skoplju z našimi novimi tramvajskimi stavbami in načrti za kolodvor. Seveda ima »Arhitektura« tudi polno druge dobre vsebine, še mnogo več je pa izvršnih slik, skratka, brez te lepše umetnost ne sme biti doma, ki hoče imeti dober okus.

PRIDE! BOMBE SMEHA! FELIX BRESSART

Pisarniški ravnatelj

Radionovčram

Petek, 22. januarja. 11.30: Šolska ura: Nasprotnik (sportna etika) dr. Stanko Gogala; 12.15: Ploščice: 12.45: Dnevne vesti; 13: Čas, ploščice, borza; 17.30: Salonski kvintet; 18.30: Gospodinj-ska ura, vodi Krukovka gospodinj-ska šola; 19: Dr. Lovro Sušnik: Francosčina; 19.30: Dr. Valter Bohinec: Narodi zemlje; 20: Sokolsko predavanje; 20.30: Prenos iz Beograda; 22.30: Čas poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 20. januarja, katoličani: Fabijan in Sebastijan, Zivoj n, pravoslavni: 7. januarja.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matira: Polkovnik Redl in njegova špijonažna afera.

Kino Dvor: Zrtev osvete.

Kino Ideal: Bič opojnosti.

Predavanje g. A. Lajovica ob pol 18. v predavalnici št. 90 na univerzi.

Predavanje inž. doc. M. Fakina v gra-beni risalnici na tehniški.

Predavanje dr. A. Gosarja ob 18. v zbornični dvorani.

Slovensko filatelistično društvo, društveni večer v restavraciji »Činkole« ob 20.

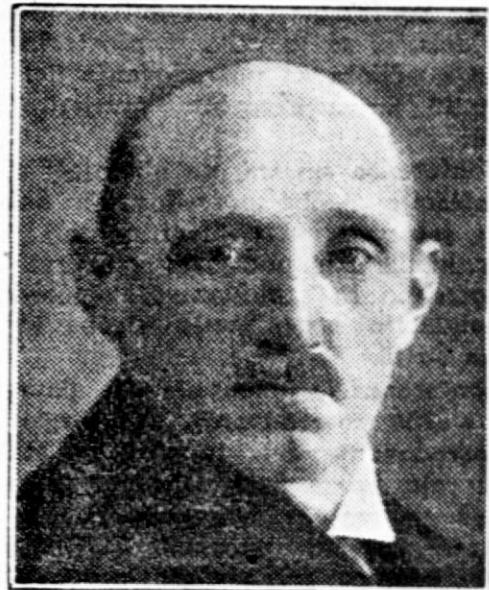
DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Jubilej Mateja Hedžeta

Ljubljana, 20. januarja.

Danes obhaja v najožjem krogu po svoji znani skromnosti brez slovesnosti 60letnik lastnik ugledne manufakture veltrovin Hedžet & Koritnik g. Matej Hedžet. Ta življenjski jubilej pa

bo v kratkem združen tudi s 30letnico trgovskega udejstvovanja, kajti gg. Hedžet in Koritnik sta pred 30 leti v prav težkih razmerah otvorila svojo trgovino v Gorici in sta bila tedaj, ko so imeli tudi v trgovini prvo besedo Italijani, prava pionirja slovenskega trgovstva. Med vojno sta se morala preseliti v Ljubljano, kjer si je njuno podjetje kmalu pridobilo velik sloves tudi daleč preko meja ožje domovine.

Jubilant g. Matej Hedžet je priški rojak, rodil se je kot kmečki sin v Zirovcih pri Ormožu, šolal se je v Ormožu, v trgovski stroki pa izobrazil v St. Jurju pri znani Kavčičevi tverdi. Predno se je osamosvojil, je služboval v Celju in v Sevnici ter so ga delodajalci kakor tudi obiskovalci trgovin zaradi njegovih lepih lastnosti visoko cenili. Iskreno želimo, da bi praznoval srečno še več jubilejev ter še dolgo užival sadove svoje vzorne delavnosti.

Narodno gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Sreda 20. januarja: Zapravljivec, Red B. Četrtek 21. januarja: Arsene Lupin, Red C. Petek 22. januarja: zaprto.

Sobota 23. januarja: Vzrok, Red A. Nedelja 24. januarja: ob 15. Jurček, Izven.

Ob 20. Revna kot cerkvena miš. Znižane cene.

Opozarjamo na nocojšnjo vprizoritev »Zapravljivec« v ljubljanski drami za red B.

V četrtek 21. t. m. se vprizori v običajni zasedbi detektivska komedija Arsene Lupin za red C.

V soboto, dne 23. t. m. se vprizori prvič v letošnji sezoni štridejarska drama Vzrok, katero je napisal Leonard Frank. Prva letošnja repiza bo za abonma reda A.

OPERA

Začetek ob 20.

Sreda 20. januarja: Dežela smehljaja, Red E. Četrtek 21. januarja: Zidinja, Red D.

Petek 22. januarja: zaprto.

Sobota 23. januarja: Viktorija in njen huzar, Red D.

Nedelja 24. januarja: ob 15. Prodana nevesta. Znižane cene. Ob 20. Trije mušketirji. Premijera. Opereta. Izven.

Drvi ob 20. uri se poje v običajni zasedbi Leharjeva »Dežela smehljaja« za red E.

Halewy: Zidinja. V četrtek, dne 21. t. m. se poje ponovno na našem odru velika Halewyjeva opera »Zidinja« pod taktirko dr. Svare in v režiji ravnatelja Poliča. Zasedba glavnih vlog je naslednja: Zidinja Reho poje ga. Gjungenac-Gavella. Zida Elezarija g. Ivič, princesa Evdora ga. Ribčeva, kneza Leopolda g. Kovač, Kardinala poje g. Rumpel, sodnika g. Janko. Opera ima velike pjevske in plesne ansamble. Predstava se vrši za red D.

V naši operi se vrši intenzivne priprave za vprizoritev velike pa tudi težke opere »Trije mušketirji« Režija je Kreftova, v posameznih glavnih vlogah bodo nastopili: ga. Gjungenac-Gavella, ga. Poličeva, ga. Španova, gdnca Ramškova, dalje gdn. Moharjeva in Smerkoljeva ter gg. Peček, Gostič in Zupan, ki predstavljajo tri mušketirje. Opereta je dosegla na vseh odrih velik uspeh.

Čuden kozuh.

— Kaj ste pa imeli sredi, da je tako ropotalo po stopnicah?

— Nič posebnega Moja žena se je razjezila, pa je vrgla po stopnicah moj kozuh.

— In to je tako ropotalo?

— Da, ker sem bil še v kozuhu.

Danes velesenzacionalna premiera!

POLKOVNIK REDL IN NJEGOVA ŠPIJONAŽNA AFERA

Generalštabni polkovnik -- izdajalec Avstrije! Afera, ki je vzbudila ogromno senzacijo po vsem svetu!

NAJNOVEJŠI VELENAPETI govoreči film

V GLAVNIH VLOGAH

**THEODOR LOOS
LIL DAGOVER**

Najnovejši FOXOV ZVOČNI
TEDNIK prinaša med drugim novostmi SPREJEM NASEGA KRALJA V PARIZU.

Predprodaja vstopnic od 11. do 13.!

Predstave ob 4., 8. in 9 1/2 zvečer.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.

Dnevne vesti

— Poštni promet z inozemskimi nakaznicami. Direkcija pošte in telegrafa v Ljubljani opozarja občinstvo, da dovoljuje spremeni člen 15 pravilnika o prometu z denizirami in valutami poštne prometa z inozemskimi nakaznicami in vrednostnimi pisimi mesečno samo do najvišjega zneska 3000 Din, kar znači, da sme vsak pošiljatelj v dobi 30 dni poslati z nakaznico ali v vrednostnem pisumu v inozemstvo največ 3000 Din. Vsakdo, ki bi to odredbo zlorabil, bo kaznovan po določilih zakona. Pošte bodo glede predaje teh nakaznic in vrednostnih pisem vodile točno evidenco in javile vsak prestop, sprejema inozemske nakaznice in vrednostna pisma samo ena. Tako je za področje dravske pošte direktorje določena kot sprejemna pošta v Ljubljani pošta Ljubljana 1 (glavna) v Mariboru pošta Maribor 1, na Bledu pošta Bled 1 in v Trbovljah pošta Trbovlje 1.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 5 z dne 20. t. m. objavlja ustavo srpske pravoslavne cerkve, zakon o organizaciji in kontroli izvoza živine in živalskih proizvodov, pravilnik o oglašanju zdravil in zdravilnih specialitet, pojasnila glede potrdil o plačani davku, odločbo o pregledu sadnih rastlin ob uvozu, popravek k razglasu o 10% pribitku k avtobusnim voznicam, razglas o trajanju pade in žrejanja v gozdih ter objave o pobiranju občinskih trošarin v 9 občinah dravske banovine za leto 1932.

— Iz zdravniške službe. V imenik zdravniške zbornice za dravsko banovino sta bila vpisana zdravnik v Ljubljani dr. Ivan Peršič in dr. Vladimir Orel.

— Razid društva. Okrožna skupina državnih namestencev s sedežem v Novem mestu se je po sklepu izrednega obnove zborala razšla.

— Prepoved zahajanja v krme. Sresko sodišče v Gornjem gradu je prepovedalo delavcu Leopoldu Roscu iz Luč zahajanje v krme za dobo enega leta.

— Razpisane službe. Banska uprava dunavske banovine razpisuje natečaj za sreskega sanitetnega referenta s sedežem v Rudniku. Prošnje je treba vložiti do 31. t. m. Državno posvetovalno Belje razpisuje natečaj za mlajšega zdravnika. Prošnje je treba vložiti do 31. t. m. Oddelek katastrov in državnih posestev v Beogradu razpisuje natečaj za pet uradniških pripravnikov inženirsko-agronomske stroke pri finančnem ministru, oddelek katastrov in državnih posestev. Prošnje je treba vložiti do 15. februarja.

— Ustanovitev podružnice Narodno strokovne zveze v Hudimlju. Narodno zavodni rudarji iz Hudejame so si ustanovili v nedeljo 17. t. m. podružnico Narodno strokovne zveze. Občni zbor se je vršil pri sv. Jederti in se ga je udeležilo nad 100 zavednih nacionalnih rudarjev. Občni zbor je vodil rudar Franc Sutar. Strokovni tajnik Kravos je pojasnil pomen in namen pokreta narodnega delavstva in orisal položaj delavstva. Predsednik trgovske podružnice Miha Koren je govoril o položaju rudarjev in o bratovskih skladnicah. Govorilo je še več govornikov, med njimi tudi stari borci narodnega pokreta, med njimi Joško Kaplja in Franc Sutar. Občni zbor je končal ob splošnem navdušenju za pokret narodnega delavstva. Po zaključku obnove zbor so sokolski pevci zapeli »Hej Slovani« in več drugih narodnih pesmi.

— Občni zbor podružnice Narodno strokovne zveze v Zireh. Podružnica Narodno strokovne zveze v Zireh je imela v soboto 16. t. m. svoj občni zbor. Občnemu zboru je predsedoval predsednik Pavel Zajc poročal pa je o delovanju podružnice Mrovlje Delfin. Centralo je zastopal tajnik Vladimir Kravos, ki je poročal o položaju delavcev in se dotaknil tudi vprašanja ustanovitve tovarne »Bate« pri nas ter poročal zbranemu članstvu o kongresu v Beogradu in o stališču organizacije do »Bate«. Po poročilih se je izvolil nov odbor, kateremu načeljuje Rudolf Dermota. Na občnem zboru se je razpravljalo tudi o težkem položaju čevljarstvih pomočnikov, ki vsled pomanjkanja dela izgubljajo službe in je njih eksisten-

ca ogrožena. Nekateri so ostro žigosali one domačine, ki nabavljajo čevlje izven Zirov ter bojkotirajo domače izdelke. Med njimi je tudi nekaj obrtnikov. Pomočniki so odločili bojkotirati vse one, ki bojkotirajo domače izdelke. Občni zbor je potekel v najlepši harmoniji in pokazal, da so pomočniki enotni in ponosni v vrstah nacionalnega delavstva.

— Tudi Zagrebčani radi pijejo. Zagrebčani so popili lani okrog 155.000 ha alkoholnih pijač, približno 10.000 ha več, kakor predlanskim. Samo mesto je dobilo na trošarinah od alkoholnih in brezalkoholnih pijač 23.626.691 Din.

— Bogat ribolov v Dalmaciji. V Dalmaciji imajo že 14 dni lepo vreme, ki zelo ugodno vpliva na ribolov. Na splitskem ribjem trgu je bilo večeraj okrog 20 kvintalov rib, izvozili so pa 60 kvintalov.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, brez izjemnih. Tudi večeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 12, v Skoplju 3, v Ljubljani 2,1, v Zagrebu 2, v Mariboru 1,8, v Sarajevu 1, v Beogradu —0,3. Davi je kazal barometer v Ljubljani 782,7, temperatura je znašala —1,7. Čudno je, da stoji barometer tako visoko, pa se vendar nebo ne more zjasniti.

— Živa starka zgorela. V vasi Začič blizu Sarajeva se je pripetila v ponedeljek težka nesreča. Nad 80 let stara Stana Gjerović je živele v svoji hiši in vsako jutro je kuhala kavo sebi in domačim. Tudi v ponedeljek zjutraj je zakurila, potem je pa še malo legla na posteljo. Ko je pa hotela kavo odstaviti, se je spotaknila in prevrnila konec vrele kave na ognjišče. Pri tem se ji je vnela obleka in ker ni mogla vstati, niti klicati na pomoč, je živa zgorela. Domačini ni bilo doma in ko so prišli, so našli samo še strahovito obžgano starkino truplo.

— 15 letni samonilec. V Sarajevu je umrl v ponedeljek 15 letni Rade Draginović, ki si je bil pred dvema dnevnoma pogol dve krogli v glavo.

— Blagajnik z 1.300.000 Din izginit. Te dni je izginit iz Beograda blagajnik Čedomir Milovanović, z njim je pa izginito iz blagajne nekega urada 1.300.000 Din. Ne ve se še, ali si je defravant končal življenje ali pa je kam pobegnil.

— Foto sport zadovolji vsakogar s kamero. Kupljeni pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. Ceniki brezplačno.

— Poskušati je najbolje. Več kot 6 milijonov ljudi uporablja dnevno prijetno osvežujočo Glorodont zobno pasto, da ohrani svoje lepe bele zobe. Poskus Vas bo prepričal. Tuba Din 8.—.

Iz Ljubljane

— Iz Tatjanin večer. Zveza ruskih akademikov v Ljubljani priredi dne 23. januarja v Kazini svoj tradicionalni Tatjanin večer. Čisti dobiček je namenjen dobrodelnim ustanovam zveze. Letošnja prireditev se bo vršila pod pokroviteljstvom dvorne damgospo dr. Franje Tavčarjeve ter častnega damskega komiteja, ki se je letos polnoštevilno zbral, da bi s svojim sodelovanjem in podporo omogočil nadaljevanje študij najbolj revnim dijakom zveze, ki so pod pritiskom naraščajoče krize v še bolj težkem gnetnem položaju nego prejšnja leta. Upamo, da se bo ljubljansko občinstvo odzvalo naši prošnji za obilnim posetom večera. Koncertni del prireditve je okusno sestavljen in predvsem iz glasbe najboljših ruskih skladateljev. Po koncertu ples. Vstop ni vezan na posebna vabila. Odbor.

— Iz članstva krajevnega odbora Rdečega križa v Ljubljani. Ker radi premembnost stanovanja in neločljivih naslovov ne moremo obiskati vseh naših članov, ki so za leto 1931 zaostali s članarino, vljudo prosimo, da se nam pošlje članarina Din 30 za leto 1931 po naši polnični št. 11.104 ali pa osebnoplača v naši pisarni v Wolfvoji ulici št. 12, dvoršče, od 9. do 12. ure. Ljubljanski krajevni odbor Rdečega križa je izvršil v zadnjih letih velika humanitarna dela. Da bo pa mogel tudi v bodoče izvrševati svoje vzvišeno človekoljubno zvanje, vljudo vabimo nove članice in člane v krog huma-

nitarnih delavcev. Rdeči križ je vedno prvi na mestu, kadar je ogroženo zdravje in življenje človekovo. V teh težkih časih je častna zadeva biti član naše vzvišene človekoljubne organizacije. Lepo prosimo, ne odklanjajte našega odposlanca, zahtevajte naše položnice! Tudi vaših 80 Din letne članarine bo obrisalo marsikatero solzo trpljenja. Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani.

— Iz Prirodoslovskega sekcija Muzejskega društva ima v petek, 22. t. m. svoje četrtredno predavanje. Predaval bo g. dr. E. Pajnič v značaju naše območjske flore. Predavanje se vrši v predavalnici Mineraloškega inštituta na univerzi ob 18. uri. Člani in prijatelji društva ter sploh vsi, ki se zanimajo za našo domačo floro, najviljudneje vabljani. Vstop prost.

— Iz Ruski tečaj se radi premajhnega števila prijavlencev letošnjo zimo ne bo vršil. — Prosvetni odsek Delavske zbornice v Ljubljani.

— Iz Vseuč. prof. dr. A. Gosar bo v sredo 20. t. m. ob 18. v zbornični dvorani univerze nadaljeval predavanja o »socio-ekonomskih in ekonomskih osnovah moderne družabne reforme«.

— Iz Jutri zvečer odpade predavanje v tečaju »Ženskega Pokreta«, ker je predavatelj obol. Vršil se pa važna seja ob 17. ure, katere naj se udeležijo vse odbornice.

— Iz Na sadlarskem tečaju podružnice SVD predava dr. ob 19. v predavalnici mineraloškega inštituta ravnatelj mestnih nasadov g. Anton Lap o vzgoji debla, saditvi pritlikavcev, visokodebelnih dreves in grmičevja ter o vzgoji, obrezovanju in redčenju krone. Vstop tudi nečlanom prost.

— Iz Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani vabi vse svoje ljubljanske člane, da se udeležijo v četrtrek 21. t. m. ob pol 9. zanimivega predavanja ljubljanskega župana g. dr. Dinka Puca o temi: »Obrtniki in gospodarska kriza«. Predavanje se bo vršilo v restavraciji Zvezda.

Opozorilo društvom

Cenik društvenih notic

v »Slovenskem Narodu«

A. Društvene prireditve brez vstopnine ali brez zvez z materialnimi dohodki vsaka beseda 50 par.

B. Društvene prireditve kulturnega značaja z vstopnino ali v zvezi z materialnimi dohodki, vsaka beseda 1 Din.

Vse društvene notice priobčujemo le proti takojšnjemu plačilu. Z dežele lahko plačajo pristojbino v znakah.

Društvene notice je treba nasloviti na upravo »Slovenskega Naroda«, Ljubljana.

— Iz Zdravje, prva pomoč. Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani priredi v začetku februarja nov nižji samaritanski tečaj, kjer se more vsakdo naučiti teoretično in praktično prve pomoči in drugih nauk o zdravju, kolikor je potrebno za samaritana. Predavanja se bodo vršila dvakrat na teden od 19. do 21. ure v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti. Skupno bo 40 predavalnih ur. Pouk bo brezplačen. Kdor uspešno napravi izpit, dobi samaritansko diplomino in se more vpisati v višji tečaj. Vsi, ki imajo nameni pristopiti v krog onih, ki hočejo širiti zdravstveno kulturo med narodom krepiti njega zdravje ter z besedo in dejanjem lajšati bedo in nesrečo, naj javijo svoj pristop na dopisnici pisarni Rdečega križa. Wolfvoja ulica 12 do 27. t. m. V prijavi je navesti ime, priimek, poklic, starost in stanovanje. Dan prvega sestanka se pravočasno objavi.

— Iz Družabni večer Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani bo v četrtrek dne 21. januarja 1932 ob 9. uri zvečer v restavracijskih prostorih »Zvezde«. V ciklu predavanj »Ljudske univerze« pride na vrsto aktualno predavanje o zanimivem predmetu »Občina in gospodarska kriza«. O tem vprašanju izpregovori ljubljanski župan gospod dr. Dinko Puc. Prepričani smo, da predavanje, ki ga je prevzel g. župan ljubljanski, vzbudi zaslužno pozornost v naši javnosti. Vstop je brezplačen. Gostje so dobrodošli. 47/n

— Iz Obrtniško društvo v Ljubljani vljudo vabi vse svoje člane, da posetijo jutri zvečer ob pol 9. uri zanimivo predavanje, ki ga priredi Trgovsko društvo »Merkur« v restavraciji »Zvezda«. Predaval bo ljubljanski župan dr. Puc o »Občini in gospodarski krizi«. Vstop prost!

— Iz Faksimile rokopa »Gorskega Venca« od Vladike Rada, Petra Petroviča-Njegoša, ki ga je litografsko natisnila po naročilu Nj. Vel. kralja, univerzitetna tiskarna J. Blasnika na b. v Ljubljani, vezala za knjigovoznika J. Bonač, je razstavljen v izložbenem oknu knjižarne L. Schwentner.

— Iz Nadaljevalni plesni tečaj Jenkove šole v Kazini je redno vsak četrtrek ob 20. Pouk »Slow-fox« in »Passo-doble«. 46/n

— Iz Lanski absolventi in absolventinje drž. dvorazredne trgovske šole v Ljubljani, podmladkarji, so namesto, da bi priredili ob absolvirani šoli običajno pojedino, obdarovali neko siromašno družino s kurivom. Posnemajte!

— Iz Drevoredne trebijo shranjenih kostanjev. Kostanji se suše drug za drugim. Kar jih je starejših v ti voliških drevoredih, so skoraj vsi znotraj gnili, le obod je še zdrav, kar se vidi pri drevesih ki jih poridajo. Takšen kostanj so podrl na veleseljišču. K sreči v Ljubljani ni hudih viharjev, sicer bi naši drevoredi mahoma izginitili s površja zemlje in gotovo bi s kostanji obležal še kdo drugi.

— Iz Tečaj za esperanto. Ker se je pokazalo od strani publike mnogo zanimanja za mednarodni jezik esperanto, je sklenil »Klub esperantistov« v Ljubljani otvoriti nov tečaj za začetnike. Tečaj, ki bo trajal približno 3 mesece, se bo pričel v petek 22. jan. t. l. ob 19 1/2 (18. zv.) v St. Jakobski šoli. Prihlasi se lahko vsak.

— Iz Tovaršice pevke! Pevska vaja ženskega akad. pevskega zbora se ne bo vršila v sredo, pač pa v četrtrek 21. t. l. ob 19. na univerzi! Pridite vse! — Odbor.

— Iz Komorni večer 18. stoletja. Trio za flauto, gosli in čelo! Trio za dvoje gosli in čelo! Kvartet za gosli, violo, čelo, klavir! Mysliveček. Jiranek. Stamtz. Mozart! V petek, dne 22. t. m. ob 8. uri zvečer v dvorani kina ljubljanski dvor. Cene običajno nizke.

— Iz Belokranjci! Odbor za pomoč po suši prizadetim kmetijam v Beli Krajini sklicuje v sredo dne 20. t. m. sestanek ob 8. zvečer v restavraciji Zvezda. Prosimo polnoštevilne udeležbe.

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pljuč, škrofulozni in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnavna delovanja črevesja z uporabo naravnega »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Klinike svetovnega slovesa so opazale pri jetičnih, da v začetku bolezni, porajajoče se zapeke ponehavajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak dan bolnik boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Iz Zaključni venček Propagandnega društva je danes ob 20. v dvorani Uniona.

— Iz Redni letni obnove zbor pevskega društva »Krakovo-Trnovac« se bo vršil v soboto, dne 23. t. m. ob 20. uri v salonu gostilne Ivan Oblak (pri Sokliču) v Trnovcu. 48-n

Iz Litije

— Dva zanimiva koncerta. V nedeljo 24. t. m. priredi Narodno železničarsko glasbeno društvo Sloga iz Ljubljane dva koncerta na orglice in sicer ob pol 16 v šmarnem in ob 1930 v Litiji v tamkajšnjih sokolskih telovadnicah. Orkester vodi njega ustanovitelj g. prof. K. Jeraj. Spored je pester in obsega ciklus narodnih pesmi Cene: Sedeži: 8 in 6 Din, stojšča za odrasle 4, za deca 2 Din.

Iz Kamnika

— V pojasnilo glede na večerajšnje notico. Neinformirani g. R. Kos piše, da ADJT za predstoječ družabni večer s plesom ni povabilo gospodov, pač pa samo dame. Resnica pa je, da ADJT sploh še ni odposlala nikakih vabil, ker jih odposilje šele te dni. Osebnost je društvo vabilo samo g. pokrovitelja in častni damski komite. — Odbor ADJT.

Besedo imajo naši čitatelji

Klaverne misli ob novi Carmen

Si tacuisses, philosophus mansisses.

To bi namreč bil edino pravilni naslov za sestavek, ki ga je večeraj posvetil neki g. Karel Rigler modernim režiserjem in meni. Ne vem, ali hoče g. pisec s svojimi res kolosalnimi mislimi zaradi bližajočega se pusta zabavati sebe, mene ali številno občinstvo, ki je do zdaj posetilo tako strašno »nemogoče zrežirano« Carmen. Ni mi najmanj za to, da polemiziram z njim, ker je sam že naredil križ čez sebe. Zakaj ves sestavek izven v klavirni klic »Na pomoč!« — pa ne teatru, ampak piscu. Če že vidi g. pisec v modernizacijah nekatere injekcije kafe, bi ne bilo napak, če bi poskusil s tako injekcijo še pri sebi. Mogoče bo potem govoril malo bolj trezno in ne bi primerjal opernega orkestra s kavarnskim, vse nastopajoče soliste označil z »ne baš sijajno« karakterizacijo, nadalje, da je bila uprizoritev v muzikalnem oziru zelo slaba, da je imel utis, da je nekdo v naglici poklical Escamilla iz operne kleti itd. Oprostite, dragi gospod, po teh citatih iz Vašega članka imam pa prav prazen utis, da ste mogoče Vi prišli k predstavi iz operne kleti. Za g. Escamilla namreč lahko garantiram, da pride vedno iz garderobe desno, preko hodnika, na levo — za Vas pa si ne bi upal garantirati, da niste prišli iz operne kleti. Sicer pa, dragi moj gospod, pišete, pišete kar naprej, če čutite potrebo. Zato, ker taki ljudje, ki se tako dobro razumejo na gledališče in režijo kot Vi, bi zaslužili boljši kulturni položaj kot Vam ga nudi rubrika: »Besedo imajo naši čitatelji«.

Na zdravje — pa še več takih! Predpust je in Vi imate humor. Priporočam Vam, da izdate brošuro.

Z najudanejšimi pozdravi
vedno Vaš

Bratko Kreft.

Ljubljana, 19. janua. ja 1932.
P. s. še to: pridno prebirajte »Svežka« in mi oprostite, da Vas nisem vzel resno. Res, ni bilo mogoče!

Kje je resnica?

Minuli teden sem napisal na tem mestu nekaj vstic v pouk: onim, ki ne poznajo običajev in reda na dijaškem stojšču v ljubljanskem gledališču. Grajal sem tudi nedostojno vedenje onih, ki poskušajo gledališče naprave.

Trije gospodje, ki se čutijo prizadeti, so pred dnevi na istem mestu objavili nekak zagovor grajanj surovosti pod naslovom: »Resnici na ljubo«.

Kdor je te vstice čital, si je lahko ustvaril sliko, kakšni ljudje so jih napisali, saj so si napisali sami najprejvejšje izpričevalo. Hvala bogu, da je — z izjemo te trojice — ogromna večina naše dobre mladine drugačnega mišljenja.

Pod zlorabo naslova »resnici na ljubo«, žal ne najdemo niti trohice resnice. Da sta si mladost in neumnost v tako tesnem sorodstvu, utegnejo imeti prav gospodje pisarstvo, utegnejo imeti prav gospodje siročje, ako vedo to iz lastne izkušnje. Jaz tega od sedaj res še nisem vedel in upam, da mi ne zamorejo. Bil sem vedno prepričan, da neumnost prav gotovo ni predpogoj za ohranitev dolge mladosti.

Če pa je govor o ljudeh, ki jih smatramo zrele, da zahajajo v gledališče in se tam na žalost ne vedejo spodobno, pravimo, da so nedostojni. Med neumnostjo in nedostojnostjo pa je precejšnja razlika. Za dostojne ljudi pa je resnica le ena.

Nikakor ni res, da »ni nič« prisiljen vleciti na uho ne resnega ne vselega prigovora drugič, pač pa je res, da so vsi obsojeni in primorani neprostovoljno poslušati te neokusnosti in so prikrajšani na umetniškem užitku predstave.

Ni res, da smo te povedati samo svoje mnenje, pač pa je edino pravilno, da se vedne v gledališču tako, kakor ostala dostojna mladina. Ono neumnost, o kateri trdite, da spremlja vašo mladost, pa lahko brez vsake nesreče izpustite na otroškem igrišču. Torej vse o pravem času.

Ako je ta trojica danes prepričana, da »nič« vedoma ne uničuje rdečih tapet na zidu, je to pač le njena privatna zadeva in je prav lepo, da je opozorila storilce, naj tega več ne delajo. Javnost pa tega ne verjame in se s tem še ne zadovoljuje.

Opozoriti vas mora, da so takšna dejanja storjena po vašem mnenju »podzvestno« vseeno brezvestna in kazniva. Ako bo koga pri predstavi mučila zopet »nervoznost« — ki spada prav za prav pred solsko tablo — pa mu v bodoče priporočajte, da si pogrze vse nohte, javno lastnino pa naj pusti pri miru.

(Uredništvo meni, da je zadeva dijaškega stojšča že dovolj pojasnjena in zaključuje to polemiko).

Še dobrodelna akademija

Nekdo v poročilu o dobrodelni akademiji »Slovenec«, 17. t. m.) obupaje nad mojim glasbenim delom in priha na koncu svojih izjavaj do sklepa, da jaz še nisem za evropski radio-prenos. V svojo obrambo navajam, da je oddajala lani Češka filharmonija iz Smetanove dvorane po redni moji koncert za gosli in mali orkester in bneška filharmonija mojo svito za orkester. Nadalje sem bil lani v Pragi na eporedu festivala s preludijem za četrttonski klavir. Češka filharmonija je sprejela moj novi koncert za orkester na program v sezoni 1932-33. Letos bodo izvajale v Pragi moje četrttonske pesmi s kvartetom. Koncertni mojster Češke filharmonije Stanislav Novák, ki je lani izvajal moj koncert za gosli, me je naprosil, da mu napišem sonato. Bratislava filharmonija me je pozvala, da ji prispevam za prihodnjo sezono liko orkestralno skladbo, skladatelj Haba mi je pisal, naj pošljem praskemu društvu za moderno glasbo v izvajanje kako komorno skladbo. To so sva dejstva in ne finte, ki mi jih pripisuje anonimus. Tolklo, da radi mene in mednarodnih eporedov ne bo več obupaval.

Z enakimi kalibri kakor name, strelija seveda tudi na dirigenta pevskega zbora Glasbene Matice, opernega ravnatelja Poliča in s tem na ves zbor. Kdor je slišal Matice le enkrat peti, si je v zadevi na jasnem. Kvaliteto zbora in njegovih eporedov so priznali najodličnejši glasbeniki v tujini, pa tudi vse ostale kritike doma. Anonimus (in V.) pa negira vse, dosledno vse!

Produktivni in reproduktivni umetniki se mi zde kot infanterija, ki je v prvih vrstah, ki stremi naprej, kritiki pa kot artilerija, ki iz zaledja siplje granate na neprotivnika. Pa se je nešteto krat dogodilo, da so granate šle mimo cilja ali pa niso espirodirale. Dogajalo se je pa tudi, da je streljala artilerija prekratko in zadevala v vrste lastne infanterije. In to je bilo najbolj fatalno.

Slavko Ostere.

— Čitatelje ponovno opozarjamo, ta nepodpisanih dopisov pod to rubriko ne moremo priobčevati. Dopisnik mora biti označen s polnim imenom in naslovom.

PRIDE! BOMBE SMEHA!
FELIX BRESSART
Pisarniški ravnatelj

Iz Celja

— Sokolska članarina pri sokolskem društvu v Celju je bila na zadnjem letnem občnem zboru pretekli četrtlet določena na 40 Din letno, vendar pa bo še vsak član plačeval do vključno julija t. l. po 1 Din mesečno za zletni fond v Prago. Člani društva se pozivajo, da članarino v redu in čim prej poravnajo, ker z zaostanki samo ovirajo upravo v njenem rednem, itak težavem in napornem delovanju.

— Smrtina kosa. V celjski javni bolnici je umrl večeraj 62 letni Jožef Fainoga, poljski delavec s Frankolovega.

— Pokrajinsko združenje lugoslov. narodnih železničarjev, podružnica v Celju, bo imela svoj letošnji redni letni občni zbor v nedeljo 7. februarja ob 16. v rdeči sobi Narodnega doma.

— Obrtna zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Celju bo imela svoj letošnji občni zbor v petek 29. januarja ob 14. v hotelu »Pošta«. Na občnem zboru se bo med drugim obravnavalo vprašanje reorganizacije obrtne zadruge in ustanovitve okrožnega odbora.

Albert Sorel:

Čudodelni zdravnik

Roman

Nekaj časa je počival. Maurice je dejal:

— Moje življenje je podobno vašemu, tudi jaz sem razdvojen in nezadovoljen z življenjem. Samo da v meni ni tolike mržnje in ogorčenja, ker nisem toliko trpel kakor vi.

— Le počakajte, to še pride, — je dejal Chebsky trpko.

Maurice mu je začel pripovedovati svoje doživljanje. Ko bi bil pa moral povedati, kako se je seznanil z Genovefo, je umolknil.

Čim bolj je Chebsky okrevljal, tem zaupljivejši so bili njegovi govori. Seveda je šlo to večinoma na Mauriceov račun, kajti Chebsky mu je neprestano posegal v besedo z opazkami, namigavanji in dovtipi, ki so prodirali do srca in ga ohlajali.

Chebsky je bil zelo bistroumen, poznal je človeško bedo, ki je bila postala v tistih časih skoraj moralna bolezen. Čital je, razmišljal mnogo, izživel je svoje mladost v knjigah in bolnicah. Edino njegovo razvedrilo je bilo, če je šel vdihavati vročo paro v parno kopel.

Mučila ga je še mrzlica. Chebsky je bil energičen, prevdaren in razsoden, vse je delal dobro premišljeno in strogo po metodi, a Maurice vsega tega ni imel.

Včasih se je razgovoril, toda to je bilo redko; in v takih primerih je začel v črne oblake, ki so skozi nje prodirali čudoviti žarki. Toda oblaki so se kmalu ustavili, luči ugasnile. Njegov sarkazem, njegova stalna duševna napetost, njegovi prostovoljni dvomi so mu sproti vse pokvarili. Vse izpodbijati, vse zmanjševati, vse zoževati, vse spravljati v formule, v srcu pa ne pustiti ničesar; usodnost sodbe, razmer, temperamenta; na podporo sveta dvignjena logika; oblast »jaza«, objektivna sebičnost, absolutni interes — to je bila podlaga in temelj njegove življenjske filozofije.

To je bil močan značaj, toda prožna je delovala krivo; perje mu je padalo iz kril, ostale so mu samo mišice z živci in ni se mogel dvigniti v značne višave velikih idej. V prizadevanju izsušiti vse, je oplenil samega sebe: duša in telo sta bila samo še živa okostnjaka.

S svojo osredotočeno močjo, s svojo reducijsko silo je imponiral drugim. Maurice je pa rabil in razburjal. Trpka filozofija Chebskega mu je šla na živce. Ta pokvarjeni kvas je našel v njem preveč prikritih strasti, pripravljenih vrati in prekasiti vse, kar se jih dotakne.

Maurice, ki je imel spontanejši, samovolnejši, rahločutnejši in vsemu trpljenju dostopnejši značaj, je bil v svojih mislih fantast, živel je v razmahu in vzletu. Chebsky se je pečal s tem, da ga je poglaval v višave, zrl za njim in ga naenkrat ustavljal v poletu s krepkim udarcem, z ostrim kamnom.

Nekoč mu je dejal s čudnim smehljajem:

— Vi ste najplemenitejša hrepenenje, najkrajše aspiracija, kar sem jih kdaj poznal. Ne vidim pa izhoda in mi se dušimo nad oblaki; mi se moramo plaziti, prijatelj! Orlji se dvigajo v značne višave, toda orli ne mislijo!

Maurice je postal proti svoji volji zgovornejši, zaupljivejši. S prijateljem se je pomenil o svojih nadah. Čeprav je bil Chebsky trdo ironičen, ga je imel Maurice vendar zelo rad.

Prosil ga je, naj pojasni zagonetko njegovega življenja. Chebsky mu je odgovoril:

— Ta zagonetka je zelo enostavna. Vaš oče je nagel jeze, ljubi sumen, maščevalen. On ni bil srečen z vašo materjo. Ločil se je od nje; to je bila nervozna ženska, bolna na duši in na telesu. Oče vas nima rad; spominjate ga žalostnih dni; nikoli več vas ne bo videl, vam pa svetujem in želim, da bi ga nikoli ne srečali. On že ve, zakaj vas ne pusti k sebi; to boste itak kmalu zvedeli. Ponavljam, kar sem rekel o vaši ljubezni: Zaprite srce in čakajte.

Maurice se je razjezil. Misel na sleparijo ga je razburila.

Chebsky pa je dejal:

— Življenje je borba; zmaga pride po krvavih bojih z najmodernejšim orožjem, z dobrimi strategiji. Oborožujemo se, pripravljamo se, ker ne vemo ne ure, ne dneva. Če smo pripravljivi vse pretrpeti, imamo tudi pravico vse delati. Oko za oko, je dejal stari žid in prav je imel. To pomeni ene oči manj pri opazovanju človeških neumnosti in zmešnjav sveta; ene oči manj za prosvetljenje človeštva na njegovem krivem, mračnem in opotekajočem se pohodu.

Tiho se je smejal; ta smeh je bil tako bolesten in razjedajoč, da se je fant Mauriceu smilil.

Dočim je Chebsky takole besnel, je videl Maurice v sanjah Genovefo srečno, ubogega Chebskega pa mirnega in zadovoljnega pri nji.

Sredi junija je dobil Maurice poziv, naj pošlje v avgustu v Pariz po denar. Chebsky je bil že zdrav in rad bi bil spoznal Francijo; in tako sta sklenila odpotovati takoj.

V Parizu je bila revolucija; v predmestju so divjali krvavi boji. Maurice je bil v duhu plemič s temperamentom verskega reformatorja; revolucionarji so se mu smilili, obenem jih je pa obsojal. Chebsky je videl v njih agente uničenja, prisessane k človeški družbi kakor zarodki nalezljivih bolezni. Razvijajoči se v gnajočem telesu. Zatiral jih je, kakor zatiramo raka: z žaganjem kosti in obžiganjem mesa, toda brez najmanjšega upanja, da bi bolnik okrevljal.

Dejal je Maurice:

— To je prazna beseda: pravica! Pravica do dela, pravica do plače, pravica do zabave, pravica do sreče! Pustite jih, naj imajo svoje pravice! Oni zavežejo jezik drugim, pa se zopet vname stari boj za življenje. Zmaga seveda zopet močnejši. In to je zadnja beseda pravice. Med nami jih je nekaj, ki bi se radi igrali in ki igrajo važno vlogo in te pobijejo in to bodo imeli za igro. Ta kri bo rodovitna. V njo pada krasno seme mržnje, osvete in zlobe, ki vzklije z mayskim solncem pod našimi nogami. Bodočnost je res lepa. Bodi pozdravljen, napredek! To je res vredno študirati. Znanost bo mnogo pridobila; tako nastajajo družabne ustanove. Naši otroci bodo srečni. Lahko se bodo udajali podlosti, lahko ji bodo dali grško ime in napovedovali dan svoje smrti.

Maurice se je vpisal v narodno gardo. Chebsky je šel z njim kot zdravnik. Dejal je:

— Obvezoval bom rane tem lopovom in razbojnikom. Mislim na bodočnost človeške družbe. Kdor hoče kaj ujeti, ne sme pohoditi niti črvice.

Ne da bi se zmenil za svoje slabo zdravje ali za nezacejeno rano, se je ves posvetil bojišču. Ko je pa napočil dan plačila, ga ni bilo nikjer.

Maurice ni bil tako hud filozof; njegovo ime je zaslovelo v javnosti in to ga je veselilo. Bilo je prvič, da se je počutil tako dobro; bil je srečen in zadovoljen.

— Oče stori vse po svoje, — je dejal Chebskemu, — in čez nekaj dni bom svoboden in bogat. Nič na svetu me ne zadržuje, da bi se zopet ne sestal z Genovefo.

SOKOLI! DOPISUJTE SAMO NA SOKOLSKEM PIŠEMSKEM PAPIRUI!

Tovarna za izdelovanje strašil

V Berlinu imajo tovarno, ki dobavlja odjemalcem vse, kar se rabi za strašenje ljudi

Ali že imate doma najmodernejšo napravo za strašenje ljudi? Ali potrebujete belo ženo ali brezglavega dečka, ali pa se zadovoljite samo s tajnimi kriki? Vsaka želja v tem pogledu se vam lahko izpolni. V Berlinu imajo namreč tovarno, kjer izdelujejo strašila. Tovarna inserira sicer v mnogih domačih in mozemskih listih ter ponuja svoje izdelke, vendar pa ve za njo malokdo. Brata Bresslov, lastnika te menda edinstvene tovarne na svetu, dobavita svojim odjemalcem vsako leto več sto duhov in strašil. V tovarni dobite vse od svetilkajoče se barve za tajne napise na stenah do zajamčeno pristnega zmaja, ki bruhla iz žrela ogenj.

Med odjemalci tovarne za strašila je nad 300 medijev, ki kupujejo najrazličnejše pripomočke za varanje spiritistov. To je pa samo ena stran te dobičkanosne trgovine. Druga je še zanimivejša in dobičkanosnejša. Tovarna namreč skubi tudi za opremo hiš in gradov, kjer straši: Ljudje, ki kupujejo stare hiše, hočejo imeti za vsako ceno v njih strašilo, pa naj bo že pristno ali umetno. Strašil ne kupujejo za šalo, kakor pravi Bresslov mlajši, temveč zato, da se lahko z njimi pobahajo. Nedavno se je zgledal v tovarni lastnik starega gradu, češ, naj mu preskrbimo za eno noč menih, ki bi se prikazal njegovim gostom in ki bi bil neranjiv. Za take primere imamo v tovarni več kvalificiranih moči.

Oblekli smo torej enega uslužbenca v jeklen oklep, da bi bil neranjiv. Čez oklep si je pa nataknil meniško kuto. Poleg tega smo morali pa še poskrbeti, da so bili naboji slepi.

Čez nekaj dni se je zgledal v tovarni angleški plemič, ki je pravil svojim prijateljem, da ima v svojem gradu mizo, ki na nji ne ostane nobena steklenica. Zatrjeval jim je, da vrže vsako steklenico in kozarec z mize nevidna roka njegovega prednika, ki je bil velik prijatelj dobre kapljice. Prijatelji mu seveda niso verjeli in hoteli so se na lastne oči prepričati, da je v gradu res miza, ki ne drži nobene steklenice in nobenega kozarca. In tovarna je dobavila plemiču, ki si je bil to storijo izmislil, posebno mizo, na kateri so bili razloženi srebrni pribori, krožniki in svečniki vpricho zbranih gostov. Kozarci in steklenice pa niso ostale na svojem mestu, temveč so vse popadale na tla.

Gostje so bili prepričani, da je na mizo res posegla roka gostiteljevega prednika in tovarna je dobila za mizo kraljevsko nagrado. A trik je bil zelo enostaven. Pod predprogo tik pod mizo je bil skrit majhen električen aparat, pod vsako steklenico in vsakim kozarcem pa košček jekla. Drugače na mizi ni smelo biti nič jeklenega in električni tok je opravljal svoje delo tako gladko, da so bili vsi gostje prepričani, da je stal med njimi duh.

Ši poveljnik vahvah svojih opic, začne napad, ker ve, da je zavlada v sovražnih vrstah zmešnjava.

Angleži se selijo iz Lausanne

Angleški listi poročajo, kako se vlada pripravlja na konferenco v Lausanni. Pri tem se pojavljajo različni komentarji o Lausanni, kjer so se razmere zelo izpremenile, odkar Angleži z dobro zlato valuto ne posejajo več Švice v tolikem številu, kakor prejšnji leta. Bili so časi, ko je lahko nudil angleški častnik ali državni uradnik svojim otrokom prvovrstno vzgojo v Lausanni, kjer so znani učni zavodi. Zdaj si pa Angleži tega ne morejo več privoščiti. Število Angležev v švicarskih hotelih je zelo padlo, posebno odkar je Anglija opustila zlato valuto. V primeri s prejšnjimi časi se bo zdela sedaj delegatom to ultrafrancosko mesto v Švici zelo hladno.

Hladno je pa bilo v Lausanni vedno, kajti izmed vseh mest ob Zenevskem jezeru je Lausanna najbolj dostopna hladnim vetrovom. Zato pa imajo tam zgodovinsko atmosfero. V bližini Lausanne je prebival pesnik lord Byron, v restavraciji Beau Rivage je ustrelil po vojni neki Rus Leninevega prijatelja, ljudskega komisarja Vorovskega in tudi Mussolini je preživel v izgnanstvu nekaj časa v Lausanni. Pripovedujejo pa tudi pristno angleško prigodo, kako je svetovno znani kirurg dr. Roux pred leti ravnal z angleško vojvodinjo, ki jo je pustil dolgo čakati. Slednjič je stopil v čitalnico, rekoč: Sedite, prosim, madame, tu je stol. Počakati morate, kakor vsak drugi, da pridete na vrsto. — Toda jaz sem vojvodinja ta in ta, —

je odgovorila Angležinja ogorčeno. — Po sedite na dva stola, — je zamrmral kirurg.

Janet Gaynor
Charles Farrell

popularni in oboževani ljubavni par

govori nemški

v prekrasnem vefilmu

Bič opojnosti

Borba moškega proti trem zlom, alkohol, opiju in razuzdanosti!

Premiera danes! — Predstave ob 4. pol 6., pol 8. in 9. zvečer.

Zvočni kino Idea!

Mikroskop v prstih

Splošno prevladuje naziranje, da je tip pomanjkljivo nadomestilo za vid. Slepca pa razločuje s tipom na otipnem predmetu toliko podrobnosti, ki jih ljudje z očmi na prvi pogled ne opazijo, da človek kar verjeti ne more, da je to mogoče. S čudovitim tipom je pa obdarovala narava 23 letno Parižanko Louisetto Gilbertovo, ki s koncem svojih prstov spozna ne samo to, kar prostemu očesu ni več dostopno, temveč razlikuje tudi poedine mikrokorganizme, ki jih spozna učenjak le s pomočjo drobnogleda. Njen tip je torej pravi mikroskop.

Prvotno so učenjaki mislili, da gre pri Gilbertovi za neke vrste jasnovidnost in da ugane dekle vrsto predloženih in mikroskopičnih teles z dojemanjem prenešenih misli, ne pa s svojim tipom. Zato so jo vželi v zdravniški laboratorij, kjer so ji predložili več vrst mikrobov in bacilov še predno je stopil zdravnik k mikroskopu, da bi ne mogel miselno vplivati na njo. In Gilbertova je brez večjega truda in točno spoznala 28 vrst mikroorganizmov ter opisala njihovo obliko in približno velikost. To je pač edinstven primer presenetljivo razvitega tipa.

NOGAVICE ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Razlika.

— Lepo kašo si mi skuhal, možiček! Kuharica mi je danes odpovedala.

— Zakaj pa?

— Pravi, da si jo po telefonu nahruhil.

— Jaz sem pa mislil, da govorim s teboj.

Cenik oglasov

Znižane cene malih oglasov:

Zenitve in dopisovanja: vsaka beseda	Din 0.50
Oglasi trgovskega značaja: vsaka beseda	> 0.50
Kapital, v najem, posest, lokali, stanovanja, službe itd. itd.	> 0.50
Mali oglasi se plačujejo brez kakšne pristojbine, in sicer naprej, če želani lahko plačajo v znakah.	

Poslužite se ugodne prilike, uspeh bo siguran.

Oglasi v inseratnem delu:

do 30 petinčnih vrst petič vrsta	po Din 2.—
od 31 > 100	> 2.50
„ 101 > 300	> 3.—
„ 301 in dalje	> 4.—

Oglasi v tekstnem delu:

do 200 petinčnih vrst petič vrsta	po Din 8.—
od 201 in dalje	> 10.—

A. Društvene prireditve brez vstopnine ali brez zvez z materialnimi dohodki vsaka beseda 50 par.

B. Društvene prireditve z vstopnino ali v zvezi z materialnimi dohodki kulturnega značaja (koncerti, predavanja, javne telovadbe, akademije, sportne in druge društvene tekme) vsaka beseda Din 1.—. Društvene novice priobčujemo le proti takojšnjemu plačilu, plačuje se lahko tudi v znakah.

C. Nedruštvene prireditve, objave zasebnih in gostilniških koncertov, notice trgovskega ali reklamnega značaja (objave trgovcev, zdravnikov, obrtnikov ter sploh podjetij manjšega gospodarskega značaja) vsaka beseda Din 2.—.

Č. Izjave, poslana, preklici, naznanila ter druge objave zasebnikov vsaka beseda Din 3.—.

D. Objave velikogospodarskega, veleindustrijskega, veletrgovskega, bančnega itd. značaja vsaka beseda Din 5.—.

Uprava „SLOVENSKEGA NARODA“, Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

SUHA BUKOVA DEVA
dostavlja na dom: cela 115
dinarjev žagana 125.— Din,
klana 135.— Din za m².
Putrich, Dolenjska cesta 6.
624

KLAVIRJI

Zaloga in izposojevalnica prvovrstnih klavirjev. Strokovnjsko popravilo in čisto ugleševanje.

WARBINEK, LJUBLJANA,
Gregorčičeva ulica 5.
612

HLADILNICO

(Gelert Wien) 3000 kalorij, novo, proda I. Kliček v Mariboru, Krčevina.
631

DVA LEPA LOKALA

za vsako obrt pripravna, oddam v najem. Natančna pojasnila daje trdika M. Berdaja, Maribor, Trg svobode.
630

2 HIŠI V PODČETRTEKU

prodam po najugodnejši ceni. eni je pošta in oddelek finančne kontrole, v drugi pa trafika, z vrtom, sadovnjakom, vinogradom, travnikom in gozdom. Informacije daje Peter, Podčetrtek.
629

MREŽE ZA POSTELJE

izdeluje najceneje točno po naročilu ter jih sprejema tudi v popravilo v lesenih in železnih okvirjih trdika Pavel Strgulac, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 13 (Količej) poleg skladišča Alko.
125/L

ISCEM UČNO MESTO

v mestu ali na deželi za mojo hčerko v trgovini z mešanin blagom ali tudi v drugi branži. Star je 15 let, ima meščansko šolo in že predizobrazbo v trgovini. Za poštenje in vse event. sem odgovoren. Pojasnila daje in ponudbe sprejema Anton Naglič, trg., Gornji Dolci, pošta Misljinje.
539

Modroce

otomane, divane, fotelje in vse tapetne izdelke vam nudi najceneje

IGNACIJ NAROB

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu) 114/L

DOBRI POTNIKI

se iščejo. Dober predmet. Naslov v upravi »Slov. Narodac.«
578

Najcenejše vezenje perila, zaves, monogramov pri

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(POLEG HOTELA ŠTRUKELJ)

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje. — Na izbiro krasno predtiskani prtiči po izredno nizkih cenah.

NAZNANILO.

Cenj. občinstvu vjudno naznanjam, da sem preselil svoj krojaški atelje iz Lepodvorske ulice v Wolfovo 10 ter bom nadalje po znanih cenah izdeloval najmodernejše fažone od 250—300 Din.

Točna in solidna izdelava.

Se priporoča

LUDVIK LOGAR, modno krojaštvo

Wolfova št. 10.

Žrebanje drž. razr. loterije

V državni razredni loteriji so bili dne 15. in 16. januarja izžrebani naslednji dobitki:

Din 800.— štev. 4.420, 13.002, 19.525, 19.582, 22.712, 22.717, 23.426, 31.137, 35.510, 35.518, 37.003, 37.063, 37.070, 45.725, 45.739, 45.742, 45.751, 54.220, 54.270, 58.360, 62.234, 62.241, 65.310, 65.391, 69.433, 69.459, 73.339, 75.661, 75.664, 75.670, 80.249, 81.702, 81.725, 81.748, 84.412, 84.443, 86.601, 86.665, 88.213, 88.247, 93.028, 98.663.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 14